

Terminalen

Personaltidning för Volvo Data AB • Nr 10/-87 • Chefredaktör & ansv utg Annika Lundberg • **VOLVO**

"Tyvärr..."

... Jag får inget svar hos Kalle Svensson." Ett minne blott när Volvo Datas nya hänvisningssystem för telefoner tas i bruk nästa år?

— SIDAN 12 —

PBS eller inte?

Ingen produktivtetsbonus (PBS) för SIF-anslutna, men däremot för CF-medlemmar. Det kan bli verklighet på Volvo Data. För nu har CF sagt ja till PBS, medan SIF klart tackar nej.

— SIDAN 11 —

Kvinnor bygger nätverk

Ett nätverk kvinnor emellan håller på att växa fram på Volvo Data. Men det handlar inte om någon "kvinnoklubb". Nej, istället arbetar man med konkreta projekt, för Volvo Data, för oss alla.

— SIDAN 6 —

Här är gänget som för närvarande utvecklar ett biblioteksystem vid Volvo Datas kontor i Jönköping. Fr v Pär Wallemo, Marita Bertilsson och Håkan Lindgren (foto: Conny Nylén).

Datorn i böckernas värld

Nu kan företagsbibliotek säga farväl till bl a krångliga registerkortsystem. För i Jönköping håller Volvo Data på att skapa ett biblioteksystem, där datorn håller reda på både böcker och tidskrifter. På Volvos och Saabs bibliotek är första delen av systemet redan installerat. I maj ska andra delen vara klar. Sedan kommer förlaget Wennergren-Williams AB att marknadsföra och sälja biblioteksystemet externt. Och där ser Tyskland ut att kunna bli en intressant marknad.

— SIDAN 4 - 5 —

— Fråga istället för att förtiga

Tommy Lagergren på avd 2356 är hörselskadad. I "Pratstunden" berättar han om hur han med nyfikenhet och humor vill bekämpa fördomar om handikappade (foto: Elisabeth Ohlson).

— MITTEN —

Foto: Conny Nylén

Ett minne blott?

Halvtomma muggar, översvämningar eller inga muggar alls. Problemen har varit många för de kaffeeträngande på datacentralen, eftersom kaffeautomaten på DA 1S blivit något egensinnig och besvärlig på gamla dar.

Hoppet vaknade till liv när automaterna på våningen ovanför datacentralen byttes ut. Nya fina kaffeautomater med högklassiga drycker.

Nu blir det väl vår tur snart, tänkte de allt förstigare dataiterna på datacentralen. Men tiden gick. Till slut hade ett halvt år runnit iväg.

Upprörda dataiter skrev en insändare till Terminalen för att få svar på när en ny kaffeautomat var att vänta.

Och se, den insändaren verkar ha tagit skruv redan innan den kom in i tidningen. Volvos Personalrestauranger meddelade att ny automat är på gång och att den gamla förhoppningsvis ska kunna bytas ut inom de närmaste veckorna. Nöjda med svaret drog man tillbaka insändaren.

Det låter ju som en fin julkapp. Men på Volvo Datas inköpsavdelning säger man att bytet kommer att ske under första kvartalet -88, i den takt fabriken hinna leverera nya kaffeautomater...

Vi får väl se om den gamla kaffeautomaten snart blir ett minne blott. Svar fick man i allafall.

Så skriv insändare. Det kan löna sig. AL

Karl-Henrik Hübinette, vd:

På väg mot 1988

Ännu ett år närmar sig sitt slut, liksom en höst som många medarbetare på Volvo Data upplevt som turbulent och orolig på grund av den omorganisation vi har gått igenom.

Den är klar nu. Vi har lagt en fin plattform så att vi kan gå in i 1988 med ambitionen att ännu bättre motsvara våra kunders behov och krav.

Ledstjärna

Under 1988 skall vi ha Volvos bästa som vår ledstjärna. Volvo Data är en serviceenhet inom koncernen. Det gäller att leva upp till det och sätta serviceandan i första rummet.

Det återstår en del internt arbete mellan olika avdelningar och funktioner. Men jag är viss om att vi ska finna effektiva arbetsformer och bli en attraktiv samarbetspartner.

God efterfrågan

Efterfrågan på Volvo Datas tjänster är god. På systemutvecklings- och förvaltningsidan är överefterfrågan mycket stor. Maskinvolymerna ökade med cirka 26% under 1987. 1988 räknar vi med en ökning på 20%. Ändå kommer vi att kunna sänka maskinpriserna med i genomsnitt 10,5 %.

1987 satsade vi extra mycket på forskning och utveckling. Det har givit resultat. Produktutvecklingsinsatserna har under 1987 nått den nivå vi budgeterat för. Under nästa år ligger vi kvar på samma nivå, vilket innebär fortsättning och avslutning av nu liggande projekt men även uppstart av nya. Kundförankringen av vår FoU är god.

Vidareutveckling

Inom personalutveckling kommer vi under 1988 bl a starta en eller flera interna trainee-grupper, dvs vidareutveckling av

vår egen personal istället för som hittills av nyutexaminerade. Vi planerar även en särskild kurs för Volvo Datas seniorer.

Personligen tror jag att det är av mycket stor vikt för Volvo Data som företag att vi lyckas åstadkomma en bra arbetsplats för de som flyttar in i VAK efter semestern 1988. VAK 88 är därmed ett mycket viktigt projekt.

Tydliga mål

1988 är det år då vi ska arbeta vidare med att göra Volvo Datas affärsidé och mål tydliga för var och en. Det finns alltid en risk för att fastna i gamla hjulspår. Då är det viktigt ta sig ur dem.

Med dessa rader vill jag tacka er, alla medarbetare, för era insatser under 1987. Samtidigt önskar jag er och era närmaste en riktigt god jul och ett gott, nytt och inspirerande år 1988.

KARL-HENRIK HÜBINETTE

Lugnet lägrar sig på flyttfronten

Nu har det rört på sig igen. Följande har flyttat:

- 2800, Metoder och utbildning, har nu samlat sig i HD 3S
- 2010, Kvalitet och säkerhet, har flyttat till HD 3S
- 2060, Verksamhetsutveckling, har flyttat

till HD 3N

- 2040, Säkerhetsprojektet, är nu samlat i HD 3S

I övrigt är allt lugnt på flyttfronten. Åtminstone några veckor framöver.

ALBERT EKLUND

Terminalen

Personaltidning för Volvo Data AB.

Chefredaktör och ansvarig utgivare: Annika Lundberg, tel 66 73 64.

I redaktionen: Helga Baagøe, tel 66 77 35.

Memoid: VD. TERMINAL Internadress: avd 2030, HD 3S Postadress: Terminalen, Volvo Data AB, 405 08 Göteborg. Redaktionskommitté: Företaget: Rolf Bäckström, Ingvar Gall. SIF: Håkan Suredahl. CF: Hans Dahlqvist. Adjungerad: Annika Lundberg. Kontaktkommitté: Ingvar Gall avd 2030, Eva-Maria Brandquist-Jalsborn avd 2170, Inger Ehrenholm avd 2220, Douglas Lundqvist avd 8301, Carl Boström avd 2450, Pia Rasmusson avd 8360, Håkan Hermansson avd 2601, Marie Gårdlund avd 2701, Anita Rasmusson avd 2980, Magdalena Dahlsjö avd 8210. Sättning: Redaktionens Apple-Macintosh. Repro och tryck: Tryckeri AB Framåt, Göteborg.

"Kopernikansk revolution" inom datavärlden:

Skifta synsätt för att utvecklas

Det är dags för en "kopernikansk revolution" inom datavärlden, hävdade Lars Olenfeldt i förra numret av Terminalen. Datafolket behöver likt en gång Kopernikus, skifta synsätt för att komma vidare i utvecklingen.

Här fortsätter Lars Olenfeldt att ifrågasätta några av de begrepp som är vanliga inom datavärlden.

Kvalitet är ett relativt begrepp. Det måste finnas en norm, en måttstock mot vilken man mäter kvalitet. Vissa kvaliteter, t.ex. estetiska kvaliteter, är dock mycket svåra att jämföra och mäta, kanske beroende på att man inte är klar över måttstockarna.

Vilka kvaliteter kommer ifråga när det gäller datasystem? Vilken måttstock ska användas? Vad kan mätas och/eller styras?

Antag att korrekthet är en intressant kvalitet. Mot vilken norm mäter vi denna? Om systemet uppfyller specifikationen, är det korrekt, säger någon. Hur vet man att specifikationen är korrekt? Är specifikationen en del av systemet?

Någon hävdar att ett mått på programvarukvalitet är i hur grad det finns kommentarer till programkoden. Men vi måste också ställa kravet att kommentarerna är korrekta.

När vi bedömer kommentaren till en sats behöver vi fråga: "Vilken är den ideala kommentaren i detta läge?". Och därefter jämföra den faktiska kommentaren med den ideala. Kan vi hämta idealkommentarerna ifrån specifikationen? Ska specifikationen vara kommentar till koden?

Program

Om man slår upp ordet program i ord-boken, står det: "En beskrivning av en serie händelser". I en specifikation beskrivs händelser, "först ska detta göras, därefter detta, osv". Alltså är specifikationen ett program i ordets rätta betydelse. Nu har vi två program, specifikationen och koden. Vilket av dessa är viktigast. Jo, specifikationen. Ska vi kanske låta koden vara en kommentar till specifikationen?

För att kunna garantera att koden och specifikationen stämmer överens, får vi slå ihop dem på ett sådant sätt, att specifikationen tillika är koden. Något annat har vi strängt taget inte att välja på. Detta innebär att kods-specifikationen blir sin egen måttstock. Följaktligen är systemet alltid korrekt. Systemet gör alltid vad det gör.

Någon hävdar att ett sätt att höja kvaliteten på ett datasystem är att göra inspektioner. Men kvaliteten kan ju rimligtvis inte förbättras endast genom att man tittar på datasystemet eller programkoden. Man måste ju göra något mer. Ändra någonstans t.ex. Vi kommer in på problemen ändringar och underhåll.

Med program menar vi en specifikation av händelser. Med denna definition faller användandet av 4GL (t.ex. SQL) utanför programmering, då man ju här endast beskriver resultatet av databehandlingen, inte vilka steg som ska tas. Kanske är det här framtiden ligger. Vad skall vi kalla dem?

Ikke-programmerare?

Underhåll av datasystem anses vara ett gigantiskt problem. Allt fler människor fastnar i underhåll av gamla system. Allt färre människor sysslar med utveckling. Kan vi göra något kopernikanskt här vore mycket vunnit.

Utveckling och underhåll

Vi börjar med utveckling, vilket innebär "att bringa något, icke aktivt eller synligt, till ett tillstånd där det är aktivt och/eller synligt". En ändring i ett datasystem måste anses vara utveckling.

Underhåll innebär att man "utför åtgärd så att något kan fortsätta att fungera". Att rätta ett programfel innebär att man ändrar något, som aldrig fungerat riktigt. Åtgärden är inte till för att programmet ska fortsätta sin felaktiga funktion och alltså är inte felrättning = underhåll.

Några menar att ett skäl till underhåll av datasystem är att dessa degenererat och inte längre fungerar. Men datorprogram kan inte degenerera av sig själva. Mjukvara är ju outslitlig. Programmen kan dock ha degenererat på grund av att man ändrat i dem. Dvs, behovet av underhåll beror på att man underhållit programmen.

När övergår utveckling i underhåll? Är det när utvecklingspengarna har tagit slut? Är allt som föregår driftstarten utveckling, och allt därefter underhåll? Nej, vi kan ha underhåll före drift, och vi kan ha ändrings-verksamhet efter driftstart.

Om bara ändringen är tillräckligt stor, kallar vi den inte underhåll utan vidare-utveckling. Om vi bedriver ändringsverksamhet i projektform, är det vidareutveckling. Annars är det underhåll.

Underhåll av mjukvara förutsätter ändring i mjukvaran. Läger man till en instruktion till ett dataprogram har man ändrat och därmed underhållit programmet.

Antag att någon ska skriva ett program på 1 000 instruktioner. Han startar från noll lägger till instruktionerna en efter en. Gör han då 1 000 ändringar av programmet? Eller gör han en ändring? Eller gör han ingen ändring alls, utan bara utvecklar?

Är det kanske så att begreppet "underhåll av mjukvara" inte finns? Hur kan något som inte finns vålla problem? Vad får detta resonemang för praktiska konsekvenser?

Vem vill ha en dataexpert?

En definition på data kan vara: "varje fysisk konstellation, som representerar något annat". Den stora frågan vid system-utveckling är att bestämma vilket detta "andra" som ska representeras, är.

En modell är "en beskrivning av något

som man önskar förstå, i termer av någonting annat som man tror att man förstår". En modell är således redan i sig data. En modell är data representerande objektvärlden eller verkligheten.

Om man vill bygga ett datasystem som styr ett helautomatiskt lager med förarlösa truckar, vad är det då, som skall representeras i data? Och vem skall bestämma detta? En dataexpert? Eller en expert på lagerstyrning och trafikplanering?

Det senare givetvis. I stället för en expert på representationen behövs en expert på det representerade. Vad finns det då för dataexperten att göra? Ingenting? Vem är intresserad av en dataexpert?

Informationsstrategi

Strategi: långsiktigt och övergripande tillvägagångssätt. Strategi: konsten att så förfoga över sina resurser att man (i krig) själv kan välja tid och plats och övriga villkor i kamp mot motståndare (jfr taktik: konsten att använda resurser vid faktisk kontakt med motståndare).

Informationsstrategi bör vara en del av den övergripande strategin. Jag behöver information om motståndaren och om mina egna resurser. I ett företag sysslar man (dataavdelningen) oftast till 99 procent med information om företaget självt.

Antag att man vill göra ett system, som sätter priser på reservdelar. Variabler som kan komma i åtanke är: tillverkningskostnad, emballagekostnad, transportkostnad etc. Alla dessa variabler ligger hos en själv. Men de viktiga variablerna ligger kanske utanför en själv. Vad tar konkurrenten för motsvarande reservdel?

Tyvärr har debatten om informationsstrategi kommit att röra sig om valet av utrustning. IBM eller DEC? PC eller Mac? Det är ungefär som om strategi är att välja leverantör av marschpjäxor.

Billigast i världen?

Håller vi på att spåra ur i resonemandet? Finns det ingen stabil grund? Jag kommer att tänka på historien om de två konkurrerande specerihandlarna, som låg på samma gata. Den ene (A) satte upp en skylt i fönstret: "Vi är billigast på hela gatan". Den andre (B) svarade med en skylt: "Vi är billigast i hela stan". Den förste satte upp en ny skylt:

A: "Vi är billigast i landet"

B: "Vi är billigast i Europa"

A: "Vi är billigast på Jorden"

B: "Vi är billigast i Universum"

Hur slår man detta? Jo, A satte upp en ny skylt: "Vi är billigast på hela gatan"

Specerihandlarna kom tillbaka till utgångspunkten. Kommer vi också tillbaka till utgångspunkten, lika okunniga som förut eller med en större kunskap? Eller ska vi komma fram till något nytt? Hjälp till!

LARS OLENFELDT

Hälsa - och miljöundersökning klar:

Så mår cheferna på Volvo Data

Nu är den hälso- och miljöundersökning som startade 1985 bland chefer på Volvo Data, helt klar.

Den visar bl a på ett stort engagemang och bra interna relationer. Men även svårigheter att leva med oförenliga krav och missnöje med den fysiska miljön, som t ex trångboddhet och dålig ventilation.

Central Hälsovård har på uppdrag av Volvo Datas skyddskommitté undersökt hur företagets chefer mår.

Den hälso- och miljöundersökning man gjort består av 3 delar: ett frågeformulär om cirka 100 frågor, en personlig en timme lång intervju för komplettering, samt en medicinsk hälsoundersökning.

Total kartläggning

— På detta sätt har vi fått en total kartläggning ur både fysisk, psykisk och medicinsk synpunkt, säger personalkonsulent Inga-Britt Falkman på Central Hälsovård.

Totalt har cirka 40 chefer och projektledare på Volvo Data gått igenom undersökningen. I början av 1985 undersöktes den första gruppen och under våren 1987 har ytterligare två grupper undersökts.

Engagemang

— Engagemanget är stort, och många tycker att det är roligt att gå till jobbet, säger Inga-Britt Falkman.

Men det stora engagemanget har en baksida.

— Blir engagemanget för hårt, binder det upp. Många är hårt uppbokade och en del lever med mycket små tidsmarginaler. En del av de som undersökts blev så stressade av att behöva vänta på hälsoundersökningen att de lämnade mottagningen, berättar läkare Gisela Rosé som har haft hand om den medicinska delen av undersökningen.

Utveckling

Att utvecklingen går fort inom dataområdet och därmed inom Volvo Data slår igenom i undersökningen.

— Man är van vid täta omorganisationer, men samtidigt som man ofta har stora förväntningar på att ändringen ska vara till det bättre, är många chefer naturligt nog oroliga för den egna satsen, berättar Inga-Britt Falkman.

— Speciellt uttalat i årets under-

sökningar var att man inte tyckte att man hann bli tillräckligt informerad om vad som var på gång i och med den senaste omorganisationen.

Osäkerhet

— Och osäkerheten om vilka karriärmöjligheter man egentligen hade var särskilt uttalad i år, också det i och med pågående omorganisationen, säger Inga-Britt Falkman som menar att många blir frustrerade av

alltför täta förändringar och att det vore bra om det var möjligt att låta ett par år gå innan nästa omorganisation genomfördes.

Inflytande

Enligt Inga-Britt Falkman känner de flesta chefer att de verkligen har inflytande över sitt eget arbete.

Det kan dock lika fullt leda till olust och trötthet.

— Jobbet tar mycket. Man tar med sig det hem och förmår inte koppla av det. Resultatet blir obalans mellan fritid och arbete. Familjen kommer i andra hand och chefen kläms mellan dubbla, oförenliga, krav, säger Inga-Britt Falkman.

Tydligt är att de undersökta grupperna känner av kundkraven mer uttalat än vad som är vanligt vid andra Volvo-företag där Central Hälsovård genomfört samma undersökning.

Serviceföretag

Detta tror Inga-Britt Falkman kan ha att göra med Volvo Datas speciella roll som serviceföretag och att man i och med det oftare har mer direktkontakt med kunderna än vad man har inom andra företag inom Volvo.

— Att chefer klagat över dålig miljö hör också till undantagen inom Volvokoncernen. Detta gör VAK-88 till ett mycket viktigt projekt. I och med att denna byggnad renoveras har man chans att göra något åt t ex ventilationen.

ANNIKA LUNDBERG

På gång i Jönköping:

Biblioteksys

Att utveckla bibliotekssystem hör inte till det vanligaste på Volvo Data. Men i Jönköping gör man det.

På Volvos bibliotek använder man redan den första delen av systemet, som man nu även håller på att installera på Saabs bibliotek i Södertälje, Linköping och Trollhättan.

När allt är klart kommer förlaget Wennergren-Williams AB att marknadsföra och sälja systemet, som dessutom ska göras portabelt. Något som är unikt för ett system gjort av Volvo Data.

Med Volvo och förlaget Wennergren-Williams som finansiärer och uppdragsgivare utvecklar avd 8380 i Jönköping ett standardsystem för företagsbibliotek.

Systemets huvuduppgift är att hålla reda på de tusentals böcker och tidskrifter som varje år köps in och lånas ut av t ex Volvos bibliotek.

Det består bl a av ett tidskriftssystem, ett boksystem, system för fjärlån, ordlista, externa databassökningar, statistiksystem, mm.

Orderbehandling

— Huvuddelen utgörs av bok- och tidskriftssystemen. Här finns t ex en orderbehandlingsdel som har hand om utlåning, kravhantering, arkivering och ekonomiberäkning, berättar projektledare Pär Wallemo.

Sommaren -86 började han tillsammans med Håkan Lindgren och Marita Bertilsson i Jönköping, samt Hans Frylén vid Lindholmen, att utveckla den första och mest omfattande biten, nämligen tidskriftssystemet.

Komplicerat

— Tidskriftssystemet är komplicerat. Det ska hålla reda på bl a alla prenumerationer som går genom t ex Volvos bibliotek. Och

— Sedan i somras har Volvos bibliotek använt systemets tidskriftsdel, som just nu även håller på att installeras vid Saabs bibliotek, berättar projektledare Pär Wallemo.

temet som klarar det mesta

då inte bara till själva biblioteket, utan dessutom direktexemplar till personer inom koncernen och tidskrifter som ska runt enligt cirkulationslistor, säger Pär Wallemo.

I maj i år var denna del färdig att installeras på Volvos bibliotek i Göteborg. Nu har man dessutom precis börjat installera tidskriftssystemet på Saabs bibliotek i Södertälje, Linköping och Trollhättan.

I full gång

Ett steg två är också i full gång. Det är boksyste­met och övriga delar som ska utvecklas. Just nu håller man på att skärskåda kravspecifikationen och i maj nästa år ska allting var klart.

— Hittills är vi tre personer som arbetar med den andra etappen: Marita, Håkan och jag. Men det är möjligt att vi tar in en till när våren närmar sig, säger Pär Wallemo.

Portabelt system

Till skillnad från de flesta system Volvo Data brukar utveckla, kommer bibliotekssystemet att göras portabelt, d v s det ska fungera på PC likaväl som den VAX-dator det ursprungligen är gjort för.

— Just nu håller vi på med konverteringen från VAX till PC. Det är både komplicerat och spännande.

Och Göran Lindqvist, chef för Volvo Datas kontor i Jönköping håller med.

Ovanligt

— Mig veterligt är det ovanligt att Volvo Data utvecklar ett portabelt system. Det är vanligare utanför Volvo, säger Göran Lindqvist.

— Men egentligen borde det vara självklart att man inte binder upp ett system vid själva "skrotet" — maskinvaran, fortsätter Göran Lindqvist.

Nu är i alla fall maskinvaran uppriggad. PC:n är kopplad till VAX-datorn. Nu gäller det "bara" att få över det hela och att själva programmen inte är för stora. Om cirka en månad ska hela konverteringen vara klar.

Wennergren-Williams AB

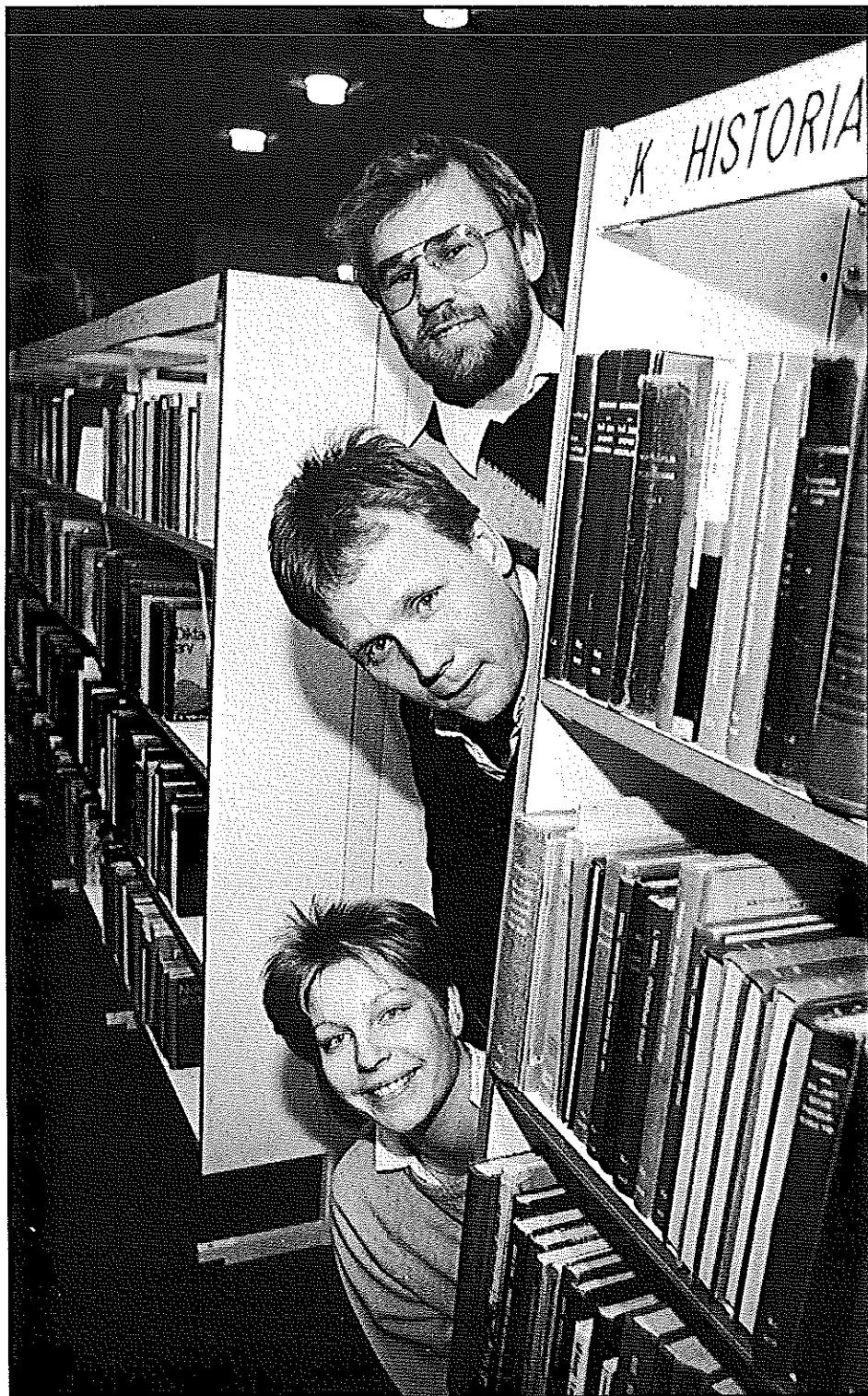
Det färdiga bibliotekssystemet kommer efter slutinstallationerna på Volvo och Saab att marknadsföras och säljas på den externa marknaden av förlaget Wennergren-Williams AB, som tillsammans med Volvo finansierar systemutvecklingen.

Först kommer förlaget att bearbeta den svenska marknaden som ännu är relativt ny och därmed trög.

— Därefter väntar bl a Tyskland som ser ut att kunna bli en intressant marknad, berättar Göran Lindqvist.

Standardsystem

Eftersom det utformas som ett standard-system, ska det kunna användas av många

Böcker, böcker, böcker. Ett system som håller reda på det och mycket annat för bl a Volvos bibliotek, håller Pär Wallemo, Håkan Lindgren och Marita Bertilsson i Jönköping på att utveckla (foto: Conny Nylén).

olika företagsbibliotek utan att en alltför stor specialanpassning ska bli nödvändig.

— I en övergångsperiod kommer vi på 8380 att få hjälpa Wennergren-Williams

med installeringar och utbildning tills de själva lärt sig det hela, säger Pär Wallemo.

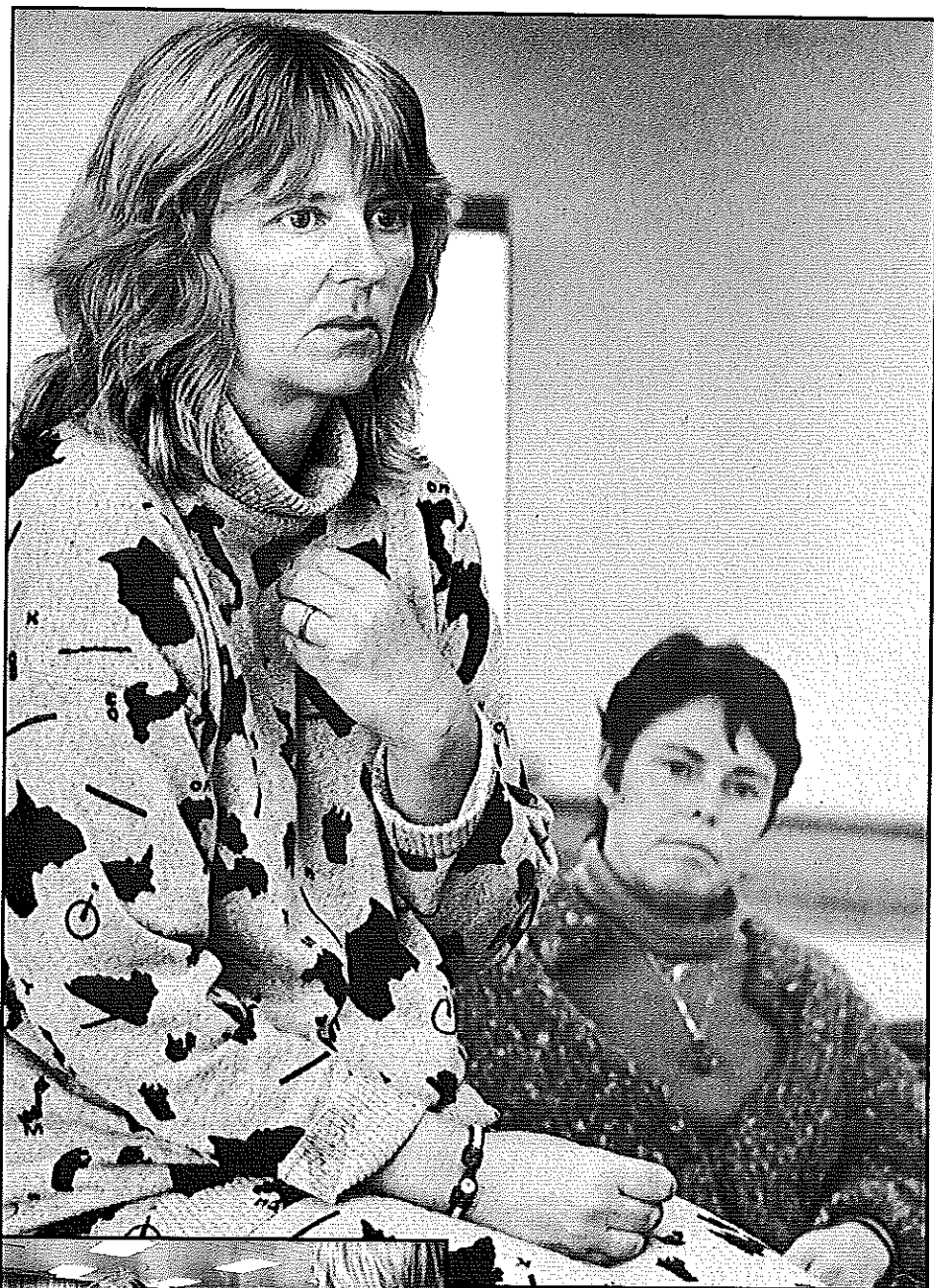
ANNIKA LUNDBERG

I jämställdhetens tecken:

Kvinnor bygger nätverk

Nu bygger kvinnor på Volvo Data nätverk. I mitten av november samlades man på Sörredsgården för att starta detta forum som ska ge kvinnliga dataiter möjlighet att öka sitt kontaktnät inom företaget.
— Men vi vill undvika att bli en "kvinnoklubb"

som träffas över en kopp kaffe då och då, säger Berit Sernbo, ordförande i Volvo Datas jämställdhetskommitté,
— I stället ska vi arbeta med konkreta saker. För Volvo Data, för oss alla, säger hon.

— Nätverkets roll är bl a att belysa kvinnors kraft och kunskaper, vara ett forum där vi kan ge och ta av varandra och skapa en bättre strategi för att föra fram kvinnor inom företaget, sade Erna Granath som arbetar med jämställdhet inom hela Volvokoncernen. Ett 20-tal kvinnor mötte upp på Sörredsgården för att bilda ett nätverk kvinnor emellan på Volvo Data (foto: Conny Nylén).

"94 procent av kvinnorna tjänar under 12.000 kr i månaden. Motsvarande siffra för männen är 52 procent."

Dessa rader om Volvos lönestatistik i en GP-artikel, fick ett antal kvinnliga dataiter att tänka till. De kände att de måste göra något själva. Därför slöt de upp på Sörredsgården för att vara med och bilda ett sk nätverk för kvinnor på Volvo Data.

Nyvaknad insikt, nyfikenhet, vilja att lära känna andra. Skälen var många.

Kommer inte långt

— Kvinnor kommer inte speciellt långt på Volvo. Detta är genomgående. Det finns ingen kvinna på 02-nivå och endast några enstaka på 03-nivå, berättade Erna Granath som arbetar med jämställdhet inom Volvo på koncernnivå.

På Volvo Data finns det dock större förutsättningar för att kvinnliga chefer ska bli en vanlig företeelse. Det finns större öppningar. Många projekt och en föränderlig organisation bidrar till detta, enligt Erna Granath. Och kvinnor behövs verkligen på Volvo.

Mycket att ge

— Vår organisation behöver kraft, handling och mogna beslut. Mycket av detta kan kvinnor ge.

— Idag arbetar 90 procent av Sveriges kvinnor utanför hemmet. Vi har lika hög utbildning som männen (på Volvo har vi högre). Och vi har numera vana vid att arbeta.

— Det finns ingen anledning till att kvinnor ska arbeta oerhört mycket, stressa och lägga ner kraft bara för att få lägre lön och inte befodras, menade Erna Granath.

— Smartheit och snabbhet har blivit gällande inom Volvo. Därför behöver nu koncernen den kraft, stadga och oräddhet som kvinnligt ledarskap kan ge.

Inte för sent

Resultatet av det här mötet blev att man bildade tre grupper inom nätverket som alla arbetar med olika, konkreta, projekt.

En grupp har till uppgift att förbereda Volvo Datas deltagande i Kvinnomässan år 1988 och 1990. En annan grupp ser över Volvo Datas organisation för att komma med förslag till hur den ska kunna fungera bättre för alla ur ett mänskligt perspektiv.

Det är inte försent att komma med i nätverket. Är du intresserad kan du kontakta Berit Sernbo., så får du veta mer.

ANNIKA LUNDBERG

Årets COMPASS:

Volvo Data med i slutstriden

Nej, Volvo Datas datacentral vann inte 1987 års COMPASS, trots bättre resultat jämfört med i fjol. Men Volvo Data var ändå med i slutomgången.

Varje år jämför man i COMPASS nyckeltal från cirka 40 datacentraler i Sverige, Norge, Danmark och Finland. Bland dessa finns företag som bl a Volvo Data, Ericsson Data Services och SKF-representerade.

Årets COMPASS-analys visar att Volvo Datas datacentral blivit både effektivare och höjt kvaliteten jämfört med när Volvo Data vann förra årets mätningar.

I slutomgången

Detta räckte nu inte för att vinna COMPASS även i år, men väl för att kvalificera sig för slutomgången där de 5-6 bästa datacentralerna i Norden är med.

I år toppar istället två norska datacentraler listan. Vinnare blev Fellesdata A/S — Norska Sparbankens datacentral, följt av A/S EDB, som för övrigt låg närmast efter Volvo Data förra året (förutom ettan och tvåan sker ingen rangordning).

10 procent bättre

Det är många kriterier som spelar in i en COMPASS-analys. Det s k "Hugo-talet" (totala kostnader/total uppräknad last) lyckades Volvo Datas datacentral i år för-

Årets "COMPASS-ros" för Volvo Datas datacentral är regelbunden jämfört med många andra. Den inre prickade linjen anger ett medelvärde som varje tal jämförs mot. Volvo Data ligger över medel på nästan alla jämförelsepunkter.

bättra med 10 procent.

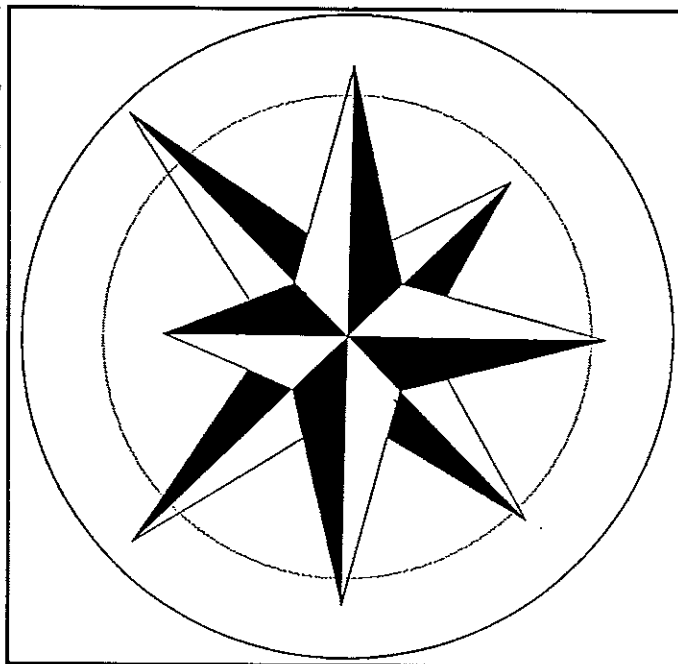
Även kvaliteten blev bättre. Däremot hör utlevaransgrad och kostnad för utrustning per MIPS (miljon instruktioner per sekund) till de svagare punkterna.

Totalt sett visar dock COMPASS på ett gott resultat för datacentralen. Volvo Datas "COMPASS-ros" är mycket regelbunden, jämfört med många andra datacentraler.

Siffror

Några siffror som kan vara värda att notera är följande:

• Central datakraft: 129 MIPS (miljoner in-

struktioner per sekund) — 1986: 95 MIPS.
• Primärminne: 384 MB (miljoner tecken)
— 1986: 256 MB.
• Skivminne: 422 GB (miljarder tecken) —
1986: 360 GB.

ANNIKA LUNDBERG

Nya tag ger fler förslag?

Nu tar Förslagsverksamheten i Volvo Data nya tag. Efter ett år med förhållandevis få belönade förslag satsar Förslagsverksamheten på att inspirera anställda i Volvo Data till att producera många och bra idéer.

— Vi vill att processen skall gå snabbare, säger Ingvar Gall, ordförande i förslagskommittén. Det är viktigt att den anställde inte skall behöva vänta länge på att få sitt förslag bedömt. När vi i förslagskommittén får in ett förslag skickar vi detta omgående ut på remiss. Sedan blir det tyvärr ofta liggande hos remissinstansen, som lågprioriterar förslaget.

Därför trycker nu förslagskommittén särskilt hårt på att förslagsställare och remissinstans skall ha direktkontakt för att på ett enkelt sätt undvika missförstånd, som skulle försena handläggningen.

— Det händer, säger Ingvar Gall, att vi får tillbaka remissvar, där vi i förslagskommittén direkt kan se att remissinstansen missförstått förslaget. Då måste vi gå en ny remissrunda innan vi kan ta

ställning till en eventuell belöning. Hela processen försenas. Det hade varit enklare om förslagsställaren och remissinstansen hade pratat med varandra direkt.

Kampanj

I kampanjen ingår bl a en begäran till samtliga avdelningar inom Volvo Data att dessa skall ha förslagsfrågor som en stående punkt på dagordningen. Detta för att inga remisser skall bli liggande.

— Vi har ett starkt stöd från företagsledningen och enhetscheferna i denna fråga, säger Ingvar Gall. Förslagsverksamheten är en viktig del i ett företags liv. Utveckling är en överlevnadsfråga och bra förslag kan ofta bidra till att väsentligt förbättra ett företags möjligheter i den stenhårda konkurrens som råder.

Ny affisch

En ny affisch kommer att sättas upp med rubriken "Förslagslådan indragen". Den handlar om datorisering av verksamheten. Förslag kan lämnas via memoid FÖRSLAG, eller sändas med internposten till: Förslagsverksamheten Volvo Data, avd

2410, geografisk placering: DABVS. Skriv förslaget på ett vanligt papper eller på blanketter som finns i sekretariaten.

Formaterat memo

I memo kan man använda ett formaterat memo. När du vill använda detta gör du på följande sätt:

- Tryck på PF 5/PF 17 för att skriva ett memo.
- Tryck därefter på PF 6/PF 18. Du får då upp din egen inkludera-meny.
- Andra memoid i sidhuvudet till IDÉER.
- Du får då upp en ny inkludera-meny.
- Gör inkludera på IDÉER genom att sätta i framför och trycka på Enter.
- Nu kan du börja med att fylla i anställningsnummer. Övriga uppgifter tas från ditt memo. Om du inte är ensam om förslaget kan du komplettera med ytterligare ett namn.
- Läs informationen och bläddra fram till första skrivraden. Därefter har du 50 rader att skriva ditt förslag på. Skulle inte detta räcka för att beskriva ditt förslag så sänd ett vanligt memo med eventuella kompletteringar.

Tommy Lagergren, 2356:

"Jag fattar inte dåligt, jag uppfattar dåligt"

—Humor och nyfikenhet är de enda vapnen som kan bekämpa fördomarna om att döva också är dumma.

Tommy Lagergren på 2356 vet vad han talar om. 1979 började han höra dåligt. Om några år kommer han att vara helt döv.

Eftermiddagsolen lyser in genom de höga fönstren i klassrummet. Det är en vanlig dag i Kommunala Musikskolan i Falköping. Musikläraren Tommy Lagergren övar skalor med en elev.

—Nu spelade du fel.

—Det gjorde jag inte alls!

—Jamen, jag tyckte...

Tommy vänder bort ansiktet inför barnets anklagande blick. Kan det vara möjligt att han återigen har hört så fel? Han skakar bort de olustiga tankarna med en bortförklaring om förkylning och vintertrötthet. För vilken gång i ordningen minns han inte...

PRATSTUNDEN

Situationen utspelades år 1979. Tommy Lagergren av år 1987 är systemförvaltare på Volvo Datas avdelning 2356. Han är också svårt hörselhandikappad. Öppet och utan omskrivningar berättar han om den långa och tunga process han måst gå igenom innan han helt accepterat vetskapen om att han en dag kommer att vara döv.

—Naturligtvis har jag känt mig bitter många gånger. Varför skulle just jag drabbas? Musiken var ju mitt liv. Jag levde högt i det blå med mina fioler och mitt piano. När jag föll ned på jorden var det med en mycket hård duns...

En hörselskada kommer sakta och smygande, till en början

omärkligt. Diskantljuden är de första som försvinner. Man får problem med att höra de icke tonande konsonaterna — t ex kan det bli svårt att skilja mellan orden luft och lust.

Undanflykter

—Som hörselskadad värjer man sig för sanningen i det längsta, säger Tommy. När undanflykterna inte längre räcker till försöker man till varje pris dölja sitt handikapp för omgivningen. Jag skaffade långt hår som skulle skyla hörapparaterna och skrattade med i de skämt jag aldrig hörde poängerna på.

Tillslut blev situationen ändå ohållbar. Tommy sa upp sig och började läsa vid universitetet. En civilekonomexamen senare anställdes han på Volvo Data.

—Det var nödvändigt att bryta helt med min gamla tillvaro, säger Tommy. Tack och lov orkade jag med det. Skadan kom i rätt tid, medan jag fortfarande ägde ungdomens iver. Jag startade om för att börja mitt liv på nytt!

Memo

Volvo Data är en bra arbetsplats för hörselskadade. Miljön är tyst och Memo är en fantastisk ersättning för den betydligt besvärligare telefonen.

—Jag svarar nästan aldrig i telefonen, berättar Tommy. —Istället är den kopplad till någon av mina arbetskamrater. Även om jag har förstärkare är

—Visst händer det fortfarande att jag är ledsen, säger Tommy Lagergren. Uppskatta livet och att förstå dem som har det svårt (foto: Elisabeth Ohlsson)

det mycket svårt för mig att uppfatta vad människor säger när jag inte samtidigt kan se deras läppar och ögon.

Som hörande finns det enkla knep man kan ta till för att göra sig förstådd inför en hörselskadad. Att tänka på att vända ansiktet mot den man talar med och inte håll handen för munnen. Att tala lugnt och tydligt är också viktigt — det hjälper inte att skrika. Om den hörselskadade ändå inte uppfattar vad som sägs är det bättre att formulera om sig än att upprepa samma ord gång på gång.

—Jag vill bli bemött på ett humoristiskt sätt — livet är tillräckligt allvarligt ändå, säger Tommy. Tyck inte synd om mig, det räcker med att vi konstaterar att jag är hörselskadad och att ingen av oss försöker förtiga det.

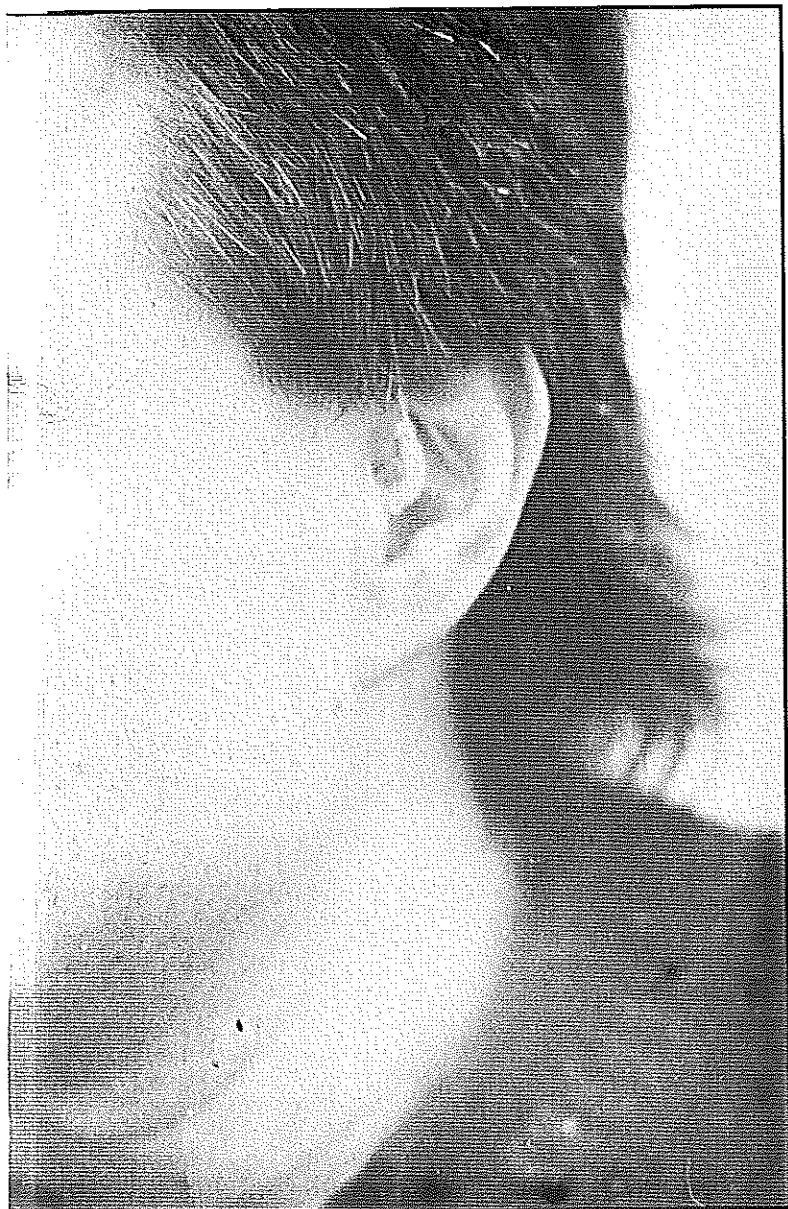
—Fråga gärna istället, vare sig du eller någon i din omgivning hör dåligt eller du bara är nyfiken, uppmanar Tommy. Mitt memoid är 2350TL.

Hörselskador bli allt vanligare. Överallt omges vi av ljud. Fläktar snurrar på arbetsplatsen, musiken ligger som en tät ljudmatta i affärer och serviceinrättningar och trafiken brusar ständigt.

—Vi måste lära våra barn att vara rädda om sin hörsel, manar Tommy. Min skada är ärftlig, men bara en enkel liten freestyleapparat kan ge skador för resten av livet.

Socialt handikapp

Hörselnedsättning är ett socialt handikapp. I vårt moderna samhälle, som i så hög grad bygger på kommunikation mellan människor, kan ett

en. Men mitt handikapp har också gett mig förmågan att (son).

rutinärende förvandlas till ett helt företag.

—Eftersom jag har svårigheter med telefonen måste jag personligen söka upp människor för ärenden som andra klarar av på ett par minuter per telefon, berättar Tommy.

Fika- och lunchraster är andra situationer där Tommy lider av sin skada. Ljudnivån är hög och bullrig i pausutrymmena, de många rösterna från olika håll är nästan omöjliga att uppfatta. Han känner att han därmed går miste om mycket av det sociala umgänget på jobbet.

Glädje

Tommy utstrålar humor och glädje. Han skrattar gott när han berättar om de dråpliga situationer som kan uppstå i och med hans dåliga hörsel.

—Varför skulle inte jag vara glad? Visst händer det fortfarande att jag är ledsen, men mitt handikapp har också gett mig mycket. Förståelsen för andra som har det svårt t ex, och förmågan att uppfatta saker i livet som jag tidigare tog för givna. Valet är mitt. Antingen kan jag bli bitter och sätta mig på något Samhällsföretag, eller så kan jag ta tag i tillvaron och göra något av den.

—Bara vi hörselskadade kunde få bort omgivningens stämpel på oss skulle mycket vara vunnet, suckar Tommy. Men tyvärr lever den gamla föreställningen om att den som hör dåligt också är lite dum kvar hos många människor.

—Jag fattar inte dåligt, jag bara uppfattar dåligt!

HELGA BAAGØE

Innehållsrik AU-konferens

—Den förste talaren på en konferens brukar alltid säga *"jag är glad att vara här och att ni har kunnat komma hit"*, sade Göte Petersson, chef för ADB-samordning, när han inledde höstens AU-konferens på hotell Panorama i Göteborg.

—Men jag är glad över att vara här, fortsatte Göte. För två dagar sedan kröp jag ut ur det omkullvälta tåget vid Lerums station. Enda skadan var ett blåmärke över ena ögat.

Vid sådana tillfällen brukar man säga att en ängel gick genom rummet. Eller att man kunde höra en knappnål falla. De 60 deltagarna lyssnade andäktigt. Uppmärksamheten var total.

Sedan rullade konferensen igång. Deltagarna fick lyssna på Mats Folkesson från Volvo Data, när han presenterade AI-projektet och dess arbete för att utveckla kunskapssystem med hjälp av skartificiell intelligens.

"Nya" Volvo Data

Volvo Datas vice VD, Göran Kling, berättade sedan om företagets nya organisation och delvis nya inriktning. "Vi har kanske varit närliga ibland, sade Göran. Det är slut med det nu". De varande och potentiella kunderna lyssnade intresserat.

Nye chefen Anders Persson, chef för nya enheten Metoder och Utbildning, redogjorde för sin inriktning och satsningar inom metodområdet. Sune Eriksson gjorde som vanligt en lysande presentation av IGP, Interaktiv Grafisk Planläggning. Denna demonstrerades senare för deltagarna.

Volvo Datas produktut-

vecklingschef Gunnar Lindberg berättade om vilka satsningar som skall göras tillsammans med kunderna under 1988.

SIL

Roland Linderöth från Volvo Datas företagsledning förtalte om nya möjligheter till kvalificerad utbildning och Björn Stattin, VD för Scandinavian Info Link (SIL), berättade om detta unga företag och dess framtidsplaner.

Sedan var den första innehållsrika dagen till ända och deltagarna bjöds på en utsökt middag, komponerad av Panoramas mästarkock i samverkan med konferensens allt i allo - André Weiner.

Behörighetssystem

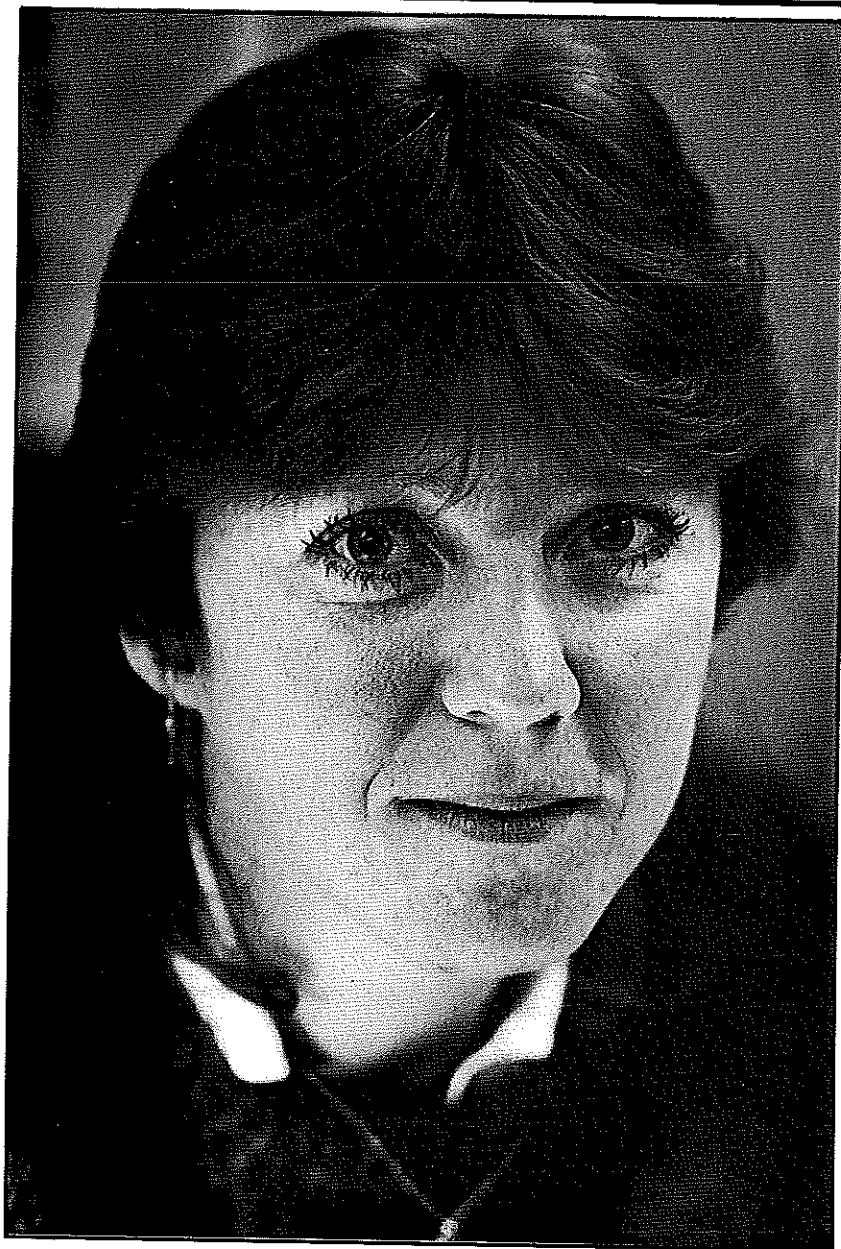
Nästa dag inleddes med att K-G Olsson, som numera är projektledare för Behörighetsprojektet, redogjorde för detta och de tider som gäller för införandet av ett nytt behörighetssystem i Volvo-koncernen.

Volvo Datas inköpschef Friedrich Nocke gav en intressant exposé över de inköpsavtal som finns med en mängd leverantörer och Bror Andréasson, chef för enheten Kommunikation i Volvo Data gav deltagarna en fördjupad förståelse för kommunikationens och nätverkets betydelse för Volvos fortsatta överlevnad.

Yankee Group

Dagen och konferensen avslutades med ett föredrag av Al Dunn från Yankee Group. Det handlade om affärskommunikation i Europa och användarsynpunkter på bl a Digitalis produkter. Presentationen var utmärkt. Inte minst på grund av de tydliga och klara Ombilderna, gjorda på Macintosh.

INGVAR GALL

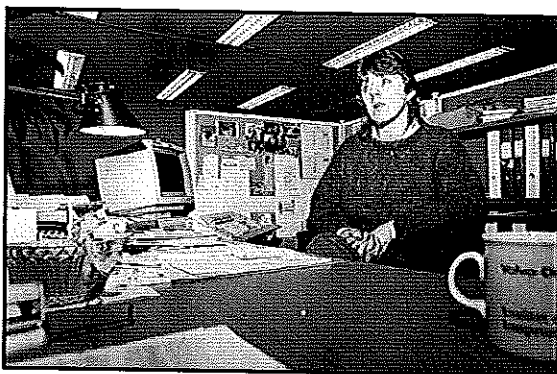
Tankar om service:

Utan kunder, inget jobb

Klockan 8.00. Varje dag. "Morgonbön" med marknadskontakterna på avd 2170. Marita Martinsson är där. Vad har hänt under natten? Hur är läget just nu på datacentralen?

Med bilden klar för sig, tar Marita itu med dagens jobb. Hon är kundens länk till drift-en på Volvo Data, kundens väg in.

— Allt fler inser hur viktigt det är med service. Utan kunder, inget jobb. Men man har inte alltid varit klar över detta, säger Marita.

— Man borde titta mer på output-hantering. Det är ju vad kunden får i handen. Det är ett viktigt, men lågprioriterat område där stress och mycket nattarbete är vanligt. Det är ju viktigt att kunden får sitt material i tid, säger Marita Martinsson (foto: Conny Nylén).

Hon kan datacentralen utan och innan, Marita Martinsson. Hon har arbetat på skiftet, vid printrarna, inom efterbehandlingen, på expeditionen, planeringen av batchar och mycket annat.

Erfarenheterna har hon användning för varje dag. De senaste åren har hon varit driftkontakt för Personvagnar, och Lastvagnar. Men i början av nästa år tar hon istället helt och hållet hand om Lastvagnar och Svenska Bil.

Utvecklas

— Jag kommer att ha hand om både drift- och marknadskontakten. Det är ett sätt för mig att gå vidare, att utvecklas, säger Marita.

Hon trivs. Stämningen är fin och prata med människor är det roligaste hon vet.

— Erfarenheten ger mig styrka. Jag vet hur det fungerar här och jag vet vad kunderna vill.

Service är en självklar sak för Marita och

de andra på avd 2170, samtidigt som det är en möjlighet att lära sig mer. Frågor får hon många och i alla möjliga varianter.

Intresserad

— Jag är ofta själv intresserad av att få reda på lösningen av ett kundproblem. Därför går jag många gånger själv vidare med problemet, istället för att bara hänvisa kunden till någon annan.

ibland har hon mött lite motstånd när hon kommer med kundens problem. Man har inte tyckt om att bli störd och vill jobba i fred med sina egna saker. Så har det varit.

Servicekurser

— Men nu börjar det ändras. Vi hade ju servicekurser på Volvo Data för ett par år sedan och det fick nog många att börja inse att utan kunder har vi inte heller något jobb att gå till, berättar Marita.

Men visst finns det områden där man kan bli bättre. Output-hantering på datacen-

tralen är ett sådant.

— Det är ett viktigt, men lågprioriterat område. Viktigt därför att det är vad kunden får i handen, säger Marita.

Marita menar att man t ex borde höja lönerna och förbättra arbetsmiljön för dem som arbetar där, och på så sätt få dem och andra att känna hur viktigt det arbete som görs på output verkligen är. För det är detta som kunden ser.

Tekniken inte allt

— Tekniken är högst prioriterad idag. Man ska ha det senaste. Och visst är det viktigt och bra, men det är inte allt, säger Marita.

— Vi måste bli mer proffsiga på marknadsföring, både mot kund och internt. Men det kostar och idag är man tyvärr inte beredd att betala för det.

SIF säger nej, medan CF säger ja till resultatlön:

Slutet för PBS?

"Ett rungande nej. Inget PBS". Med dessa rubriker gick SIF på Volvo ut och talade om att man sagt nej till ett nytt PBS-avtal inför 1988.

Slutet för PBS? Det ser inte så ut.

Ty CF har sagt ja till det bud Volvo lagt centralt. Resultatet kan bli att CF-anslutna på Volvo Data får PBS medan SIF-anslutna inte får det.

Det är en unik situation som nu har uppstått. CF slöt nyligen ramavtal med Volvo i Göteborg som ska gälla i tre år, 1988 - 1990, och kunna ge maximalt fyra procent i produktivetsbonus (PBS). Dock utan att en nivåhöjande del ingår.

— Nu ska vi sätta oss ner bodelsvis och enas om vilka parametrar man ska beräkna bonusen efter, säger Hans Dahlqvist, ordförande i Volvo Datas CF-sektion.

Resultatet av vad som hänt kan mycket väl bli att alla CF-anslutna på Volvo Data får PBS, medan SIF-anslutna inte får det.

Klart nej

Ty SIF har klart sagt ifrån att man inte längre vill ha PBS.

— Sämre villkor, ingen nivåhöjande del och krav från Volvo om tvåårigt avtal. Det är skälen till att vi sade nej, säger Anders Bergsten, vice ordförande i Volvo Datas SIF-klubb.

SIF var från början tveksam till PBS, som enligt Volvo skulle stimulera intresset och viljan till resultatförbättringar.

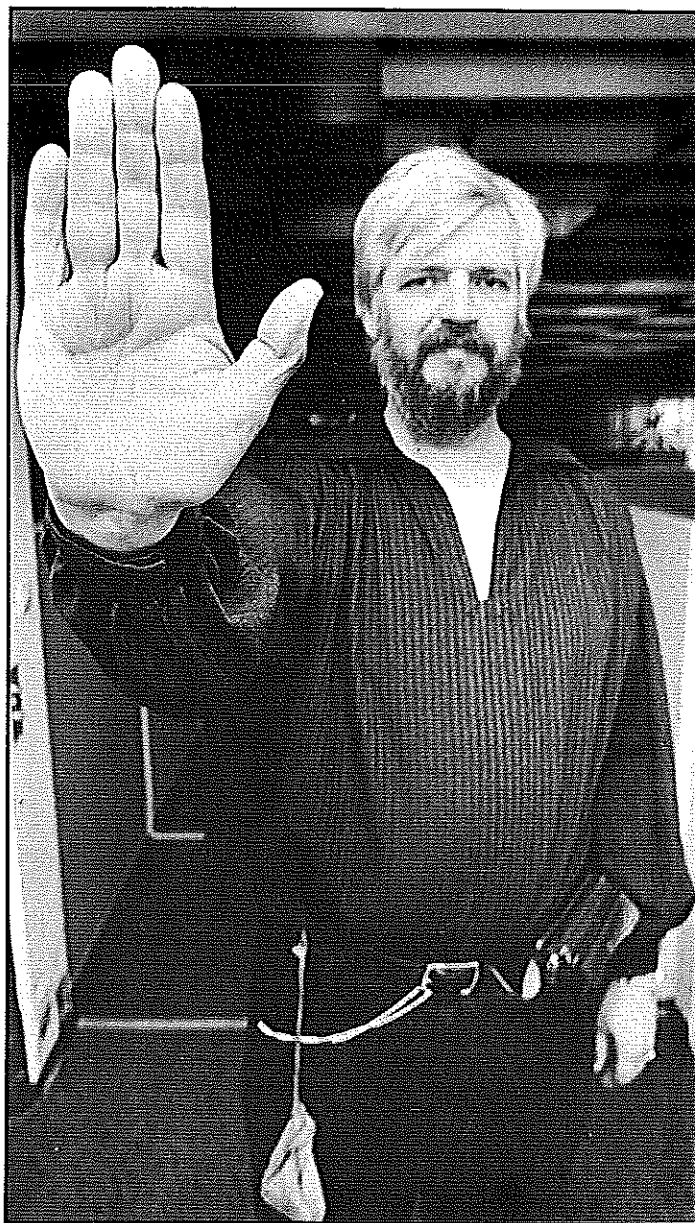
Farhågor

På SIF hyser man bl a farhågor för att PBS är första steget mot konjunkturpassade löner, och SIF menar att man aldrig kan acceptera att lönerna blir beroende av företagets vinst. För vad händer om företaget börjar gå dåligt?

Dessutom är SIF mycket kritisk mot det sätt man hittills har beräknat bonusstorleken på.

— Visst har det gjorts fina insatser lokalt på Volvo Data, men långt ifrån alla 700 anställda känner sig delaktiga och har chans att påverka utfallet, säger Anders Bergsten.

På CF tror man dock inte att

Hit, men inte längre! SIF säger nu bestämt nej till ett nytt avtal med Volvo om PBS, produktivetsbonussystemet som funnits på bl a Volvo Data i tre år. — Vi kan inte gå med på en försämring, säger Anders Bergsten, vice ordf i Volvo Datas SIF-klubb (foto: Conny Nylén).

PBS kan leda till konjunkturpassade löner.

— Jag ser inte den faran. PBS ska inte bli större än max fem procent av lönen. Det ska vara som "socker på gröten", något extra och inget som man kan räkna med i sin ekonomi, säger Hans Dahlqvist.

— Vi är också kritiska mot sättet att beräkna PBS. När det gäller Volvo Data är parametrar som tillgänglighet och svarstid definitivt uttjänta. Nu ska vi förhandla om nya.

ANNIKA LUNDBERG

— Jag ser ingen fara i PBS, säger Hans Dahlqvist, CF-ordförande på Volvo Data. (foto: Kåge Björklund)

Allmänna brevlådor

Nu kan du göra dina katalogändringar eller felanmälan på ett formatat memo! Det gäller även för dig som bara ska finnas i växelns register så att telefonisten hittar dig. Gör så här:

- Öppna din egen memobrevlåda.
- Tryck på pf 5 och sedan på pf 6.
- Högst upp till höger står ett memoid, som enligt standard är ditt eget. Nu ändrar du detta till den allmänna brevlådas memoid och trycker därefter på enter.
- Plocka upp med ett K (C för engelska). Memoid för ändringar — KATALOG. Memoid för felanmälan — TELEFON.

Gemensamma kortnummer

Uppdateringar på våra gemensamma kortnummer ska lämnas innan årets slut.

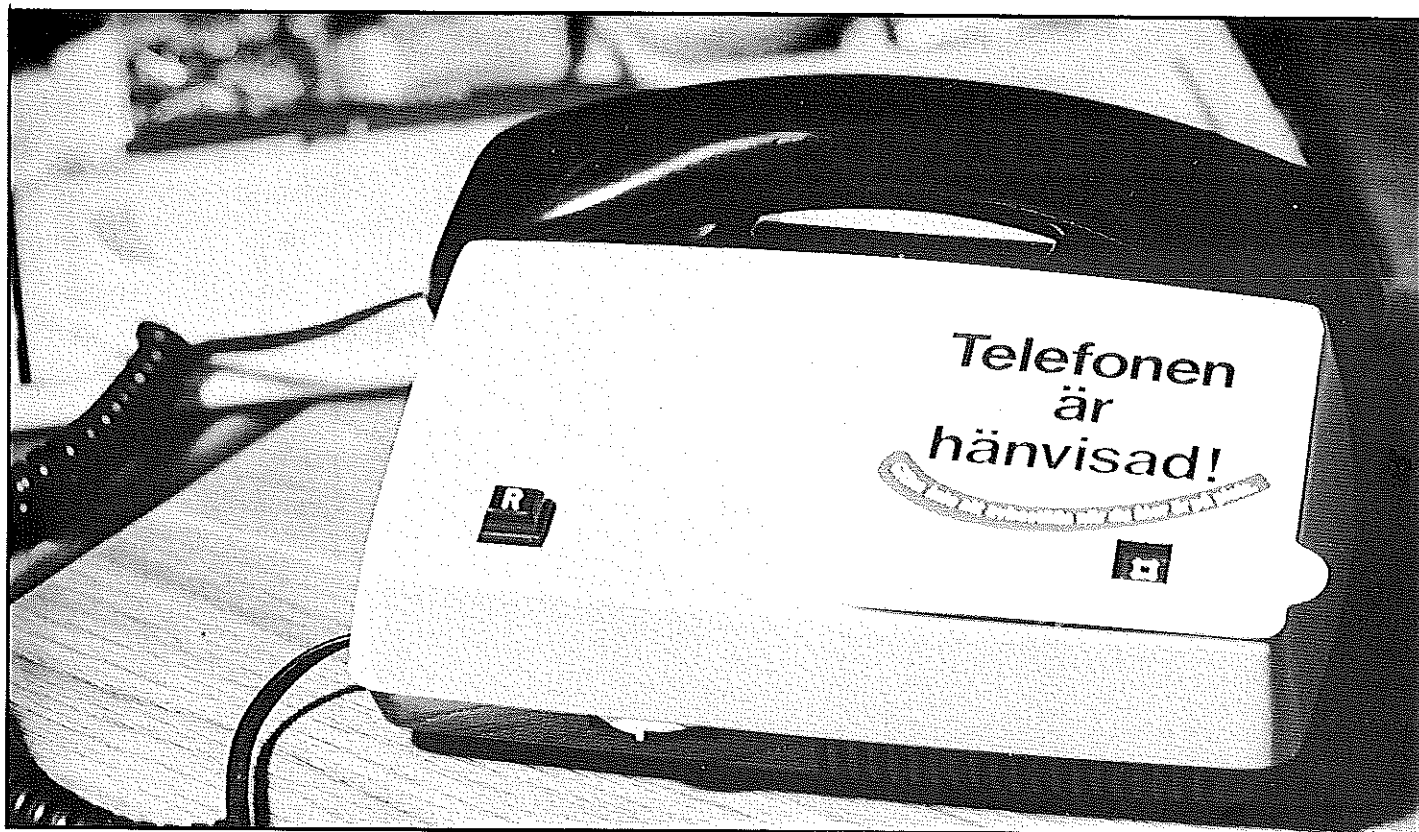
Felaktiga nummer eller nummer med väldigt låg trafik kommer att tas bort. Befintliga nummer bör kunna ha fler användare inom företaget eftersom antalet kortnummer som kan läggas in är begränsat.

Finns det möjlighet att lägga in kortnummer på direktval, kan man slå kortnummer + anknypning direkt.

Telefaksimilutrustning

Ansvariga personer som inkommit med underlag till sidorna 19-22 i Volvos interna telefonkatalog, är skyldiga att uppdatera dessa! Ingen vet bättre än den egna avdelningen vad som har förnyats. Utan er hjälp får vi ingen aktuell katalog.

KATALOGRED/
VÄXELN

"Lathunden" fästes direkt på apparaten — både för att påminna oss om att hänvisa telefonen och att avbeställa när vi åter är på plats (foto: Elisabeth Ohlson).

Trött på att aldrig få svar?

Nytt hänvisningssystem 1988

Efter årsskiftet får Volvo Data ett nytt hänvisningssystem för telefoner. Med hjälp av koder knappar vi i fortsättningen själva in meddelanden till växeln om var vi är och när vi kommer tillbaka.

— Men ingen teknik i världen hjälper om vi saknar "telefonkultur", säger Arne Hasselgren, 2210.

Sverige är som bekant världens telefonskiftsland. Men tyvärr tycks vi svenskar inte ha utvecklat vårt telefonvett i samma takt som tekniken. I en internationell jämförelse ligger vi långt efter andra länder.

Volvo och Volvo Data är inget undantag. Volvos telefonväxel är en av Sveriges största med sina 10 500 anslutningar. 35 000 samtal kommer in varje dag, varav 85 procent är direktval. Av alla dessa samtal kommer cirka 25 procent aldrig fram.

— Vi saknar "telefonkultur",

förklarar Arne Hasselgren på 2210 Installation och Kundstöd, projektledare för den grupp som ska lära oss just detta. Det innebär att vi både är dåliga på att hänvisa telefonen när vi lämnar vår plats och på att svara när det ringer hos andra.

Egenhänvisning

Men nu ska det bli ändring. Efter årsskiftet tas nämligen ett nytt hänvisningssystem i bruk. En s k egenhänvisning blir därmed möjlig.

— Volvo Data har haft planer på ett sådant system sedan 1982, men inte förrän i juni i år fick vi de fysiska förutställningarna i växeln, berättar Arne.

Systemet med hänvisning via växeltelefonist har funnits länge. Problemet är dock att svarstiderna för att komma fram till växeln blir så långa, beroende på alla de som inte hänvisat sin telefon och därför söks förgäves.

— Jag har hört skräckexempel på hur telefonister sökt en

efter en på en hel avdelning utan att få ett enda svar. Tioalet personer hade lämnat sina platser, utan en enda hänvisning!

Koder

Egenhänvisningssystemet innebär, som namnet antyder, att vi nu själva med hjälp av olika koder ska kunna knappa in meddelanden på våra telefoner direkt. När någon söker oss får telefonisten upp ett meddelande på sin skärm där det står att vi t ex är på tjänsteresa eller sammanträde, samt när vi kommer tillbaka. Koderna finns på en lathund som fästes på telefonen. När den är hänvisad viks den lilla pappskivan över tangenterna, för att påminna oss om att avbeställa hänvisningen när vi är på plats igen.

— Växeln ska kunna ge samma svar som en sekreterare och - viktigast av allt - ingen ska behöva ringa till Volvo Data och inte få något svar!

— Men ingen teknik i världen hjälper om man saknar "telefonkultur", påpekar Arne.

Därför vill han ge oss följande råd:

- försök alltid svara i kollegornas telefoner
- fråga om du kan ta ett meddelande
- svara om möjligt inom tre sekunder, väntar man längre kan det uppfattas som en oartighet
- håll alltid ditt löfte när du lovat att ringa upp en person.

Ökad ovana

— Att inte höra av sig har faktiskt blivit en så ökad svensk ovana att den av amerikanerna döpts till "The Swedish No", berättar Arne.

De allra flesta på Volvo Data är väldigt duktiga på att lämna besked i sina memobrevlådor. Nu hoppas Arne att vi ska bli lika bra på att lämna meddelanden via telefonen.

— Och skulle telefonen till äventyrs gå sönder så får vi ta till Memo igen, ler han. Där finns nämligen ett formaterat memo, kallat TELEFON, för felanmälan...

HELGA BAAGØE

KLOTTER- PLANKET

Insändare kan man aldrig få för mycket av. Ta chansen att tycka fritt ur hjärtat.

Vill du vara anonym så går det bra. Din identitet kommer endast redaktionen att känna till.

Fatta pennen och bidra till en levande debatt! Memoid: VD. TERMINAL Adress: avd 2030, HD 3S.

Vad gör vi på:

2120

Driftteknik

Vi är ett glatt gäng på 18 personer som skulle vilja berätta lite mer om vad 2120 sysslar med. Chef för 2120 Driftteknik är Rolf Löfgren.

Flera insatser har gjorts för att automatisera datacentralen och rationalisera bort okvalificerade arbetsuppgifter. För att kunna genomföra detta finns teknikkompetens på olika nivåer inom 2100. Som svar på behovet av en driftnära och koncentrerad teknikavdelning på Datacentralen bildades avdelning 2120 år 1983.

Inom avd 2120 ligger ansvaret för driftteknik, där vi hanterar hårdvara och mjukvara i stordatormiljö med avseende på kvalitet, ekonomi, planering och utvärdering. När året är slut kommer vi att ha installerat 150 MIPS (miljoner instruktioner per sekund) i datakraft och 550 gigabyte (en miljard tecken) diskutrymme. Värdet av Volvo Datas datorutrustning uppgår till c:a 250 miljoner kronor varav vi ansvarar för merparten.

En del av vårt jobb innebär väldigt mycket arbete på oönskade arbetstid. Detta orsakas av många kunders krav på näst intill 24-timmars drift. Kraven blir inte mindre av att Volvo Data's kunder är belägna i snart sagt världens alla tidszoner. Åtgärder eller planerade förändringar i datormiljön får ofta ske på sena kvällar eller helger.

Driftteknik är en problemdrivande avdelning. Vi tar första smällen vid problem, därefter kan vi ibland behöva ta kontakt med någon leverantör eller annan avdelning för att få hjälp

med problemlösningen. Driftteknik är indelat i två grupper: Den s k SM-gruppen (storage management) på sju personer, OS-gruppen (operativsystem) på åtta personer och en stabsfunktion för ekonomi/administration bestående av två personer.

SM-gruppen

Storage Management, den engelska termen för datalagring, anger vad SM-gruppen sysslar med. Som produktansvarig för datalagringstjänsten ska gruppen arbeta för en optimal datalagring med avseende på funktionalitet, kvalitet, kostnad och säkerhet. Utveckling pågår ständigt inom datalagring. Nya servicefunktioner och verktyg för besparingar och förbättringar tas fram. Det här arbetet tycker vi är viktigt att förankra hos användarna. Vi träffar därför alla teknikansvariga hos kunderna inom koncernen flera gånger om året för att stämma av våra utvecklingsplaner och ta emot nya idéer och förslag. Detta ligger helt i linje med Volvo Datas kundanpassade roll. Gruppledare för SM-gruppen är Hasse Wicktorin.

OS-gruppen

Operativsystemgruppen (OS) har driftansvar för operativsystem, databassystem, MEMO m fl produkter. Arbetet innebär bl a att installera ny programvara, hjälpa operatörerna vid akuta problem, ta hand om svartidsproblem, samt effektivisera och automatisera driftsrutinerna. Vi har pro-

2120 Driftteknik är indelat i SM-gruppen och OS-gruppen, samt en stabsfunktion för ekonomiförvaltning. Chef är Rolf Löfgren (foto: Elisabeth Ohlson).

duktansvaret för BATCH och sköter kapacitetsplanering för samtliga CPU:er. Gruppledare är Ingerd Jansson.

Under nästa år kommer vi att installera en automatisk bandmonterare. Den ska ersätta den

ensamme bandoperatören, som nu får chansen till intressantare arbetsuppgifter. Dessutom är den lönsam trots att det handlar om en investering på 15 miljoner.

AVDELNING 2120

Redaktionen svarar i detta speciella fall inte för

någon som helst bearbetning av texten.

**Första
vårtecknet:**

Kurs- kata- logen är här

Efter en inledning med glögg och pepparkakor på julmånadens andra dag presenterade Skolan vårens kurskatalog. Ett tjugotal utbildningskontakter, representanter från Skolan och andra enheter fanns på plats på Eriksbergsgården.

De närvarande fick höra om Skolans utveckling mot att alltmer tillhandahålla paketkurser vid sidan om de schemalagda utbildningarna. Skolan uppmuntrade också alla att ta kontakt så fort de saknade någon utbildning, eftersom skräddarsydda sådana lätt kan skapas vid behov.

Vårens två nyheter utgjordes av kurser i CBT (datorstödd utbildning) och CAD/CAM (datorstödd konstruktion och bearbetning), vilka båda väckte stort intresse. Dessutom presenterades de seminarium som kommer att genomföras under våren.

Skolan har idag ett femtiotal Volvo Data-anslagna som lärare. Tanken är att man ska rekrytera ännu fler, från olika Volvo-bolag och kompetensområden. Alla som är intresserade av att fungera som lärare är därför välkomna att höra av sig till någon på Skolan, på telefon 66 91 04 eller 66 91 05. HB

Semcon om CAD/CAM:

Enkelt och nödvändigt

Konstruktionsföretaget Semcon är ett av många företag som insett möjligheterna med den komplicerade CAD/CAM-tekniken. Därför har de vänt sig till avdelning 2620 på Lindholmen.

—CAD/CAM är både enkelt och nödvändigt för oss, säger Semcons Hans Johansson.

Volvo Data har, med en av Skandinavien största datacenter, stora resurser inom CAD/CAM (datorstödd konstruktion och bearbetning). Dessa ska naturligtvis i första hand komma övriga Volvo-bolag till godo. Men den nya tekniken öppnar också möjligheter för Volvos många underleverantörer såväl som för fristående konstruktionsföretag.

Semcon Engineering AB är ett exempel på det senare.

—Vi erbjuder industrin konstruktionstjänster i olika grader av samarbete, säger Hans Johansson, platschef på Semcons göteborgskontor.

—Ska vi finnas kvar om tio år måste vi satsa på CAD, det insåg vi. Därför tog vi kontakt med Volvo Data våren 1985.

2620 CAD/CAM byggdes

upp under hösten 1984.

—Från starten var vi sex personer, berättar Lars O Johansson, chef på 2620. Idag är vi över fyrtio. Avdelningens utveckling är helt enkelt en avspeglning av kundsidans.

Unik datamiljö

—Datamiljön här är lite udda, i det avseendet att det är teknisk databehandling vi sysslar med, att jämföra med t ex lönesystem. Vi är inga databehandlare från början någon av oss, utan tekniker inom konstruktion och produktionsberedning, säger han vidare.

2620 arbetar med ett två-dimensionellt och ett tre-dimensionellt system: CADAM och CATIA. De körs i stordatormiljö och som CAD/CAM-kund kan man antingen hyra ett komplett "paket", dvs både hårdvara och datakraft, eller nöja sig med att köpa datakraften.

"Enkelt"

Många skräms av den nya tekniken, men inte Semcon.

—Det fina är att vi bara behövde lära oss hur man arbetar med bildskärmar istället för ritbord, säger Hans Johansson. Kunnandet och tekniken ba-

kom står ju Volvo Data för. Lika enkelt som att telefonera — inte behöver man vara te-
leingenjör för att ringa ett samtal!

När Semcon fått sin länk till Volvo Datas stordator fick de också mycket annat, förutom CAD-tekniken, "på köpet". Tillgång till Volvos standardbibliotek och till olika beräkningsprogram, t ex, samt inte minst Memo.

—Därmed kan vi kommunicera direkt både med Volvo-bolagen och deras underleverantörer, vilka i många fall är eller kan bli våra kunder, säger Hans Johansson.

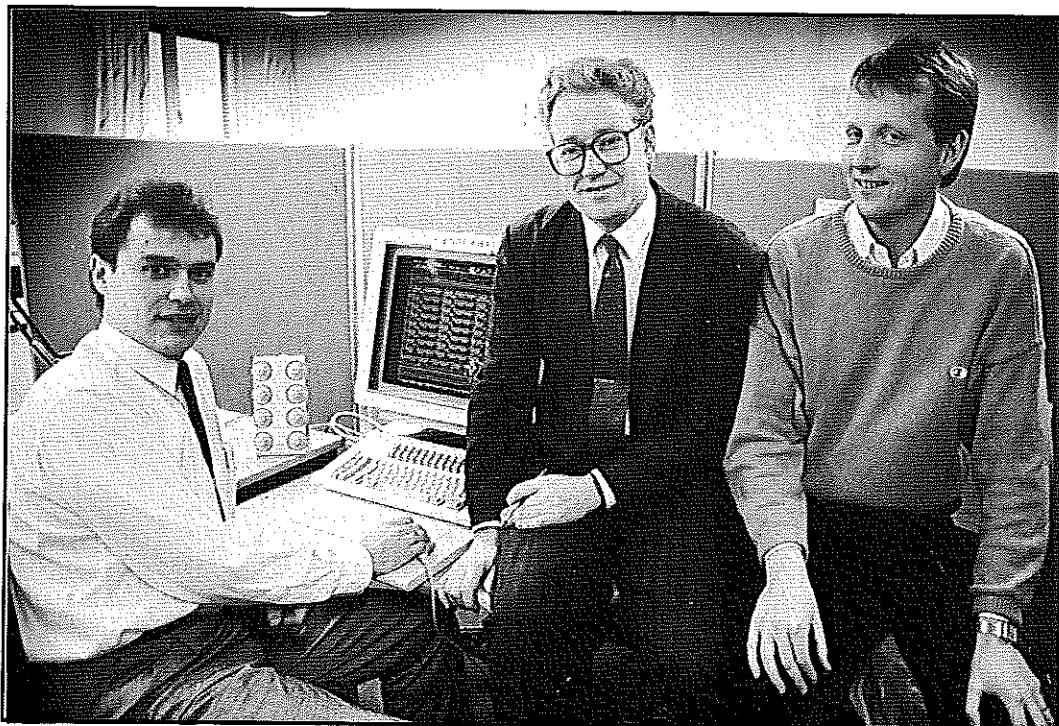
Utveckling

Enorma utvecklingsansträngningar ligger bakom dagens CAD/CAM-system. Lars O Johansson uppskattar att det har gått åt 1000 manårs utveckling vardera till de tio största systemen.

—Låt mig visa dess möjligheter, säger han, och låter konstellationer i all världens färger och former "trollas" fram på skärmen.

—Det är inte så svårt egentligen, tänk på att det bara är ett or och nollor. Fast väldigt, väldigt många...

HELGA BAAGØE

Ove Källström (tv) och Göran Bengtsson (th) från 2620 CAD/CAM har varit med om att inviga Semcon och Hans Johansson (mitten) i den nya tekniken (foto: Elisabeth Ohlson).

Lucia och hennes tärnor, fr v Eva Karlsson, Karin Wörner, Anna Gadde och Petra Gustafsson (foto: Annika Lundberg).

Saffran och sång

Fredagen den elfte december låg det en behaglig doft av saffran och glögg över hela Volvo Data. På morgonen sjöngs det sånger i skenet från stearinljus lite varstans i lokalerna, med början klockan 7.00 i VAK:s matsal.

Men Terminalens utsända vågar påstå att årets i särklass sötaste tärna fanns till beskådande på HD 3N i VAK vid åttatiden.

Lilla Anna Gadde, fyra år,

stal all uppmärksamhet. Vitklädd och med glitter i det ljusa håret spred hon extra värme över alla som såg henne värdigt skrida fram till de välbekanta tonerna.

Enda anledningen till att Anna inte valdes till lucia torde vara att kronan i så fall skulle ha ramlat ner över öronen på henne... Det tror i alla fall vi på redaktionen och önskar henne välkommen tillbaka nästa år för ett nytt försök! HB

Tomtarna heter Lasse Björkengren och Lennart Bruce.

Nya på Volvo Data

Inger Sjögren
programmerare
på avd 2340
fr o m 871001

Lars Skantze
Info Center
på avd 2980
fr o m 871102

Michael Gudmandsen
systemanalytiker
på avd 2611
fr o m 880101

Interna förändringar

Namn	Från	Till	Datum
Yvonne Sundwall	2350	2540	871102
Eva-Stina Tillberg	2901	2040	871123
Sven Ehinger	2960	2090	871201
Sune Eriksson	2990	2850	871201
Hans Lackéus	2992	2020	871214
Anita Vagelin	2020	2340	871214
Hans Orrheim	2960	2090	880101
Erik Thaagaard-Jensen	2340	2830	880101
Kerstin Forsberg	2340	2611	880101

Bo Olsson, tidigare chef för avd 2350 Systemförvaltning, börjar 871214 på avd 2020 Marknadsutveckling.

Slutar

Namn	Avd	Datum
Lennart Lundgren	2350	871231
Tomas Lindberg	2320	871231
Gunn Samuelsson	2310	880103
Jan Thulin	2550	880114
Torgny Widing	8900	880131
Roger Skårbratt	2350	880131

Tack!

Många tack och guldstjärnor till Carl Boström och alla ni andra som gjort mina "yrkesstudier för lärare" så meningsfulla, intressanta och roliga. Jag är imponerad av hur fint ni ställt upp för att ge mig en inblick i era arbetsuppgifter och bättre kunskap om det som är målet för många av mina elever — ett arbete inom administration och data.

BRITT-MARIE
FLORANDER

Hans Dahlqvist lämnar i dagarna ordförandeposten på Volvo Datas CF-sektion. Hans har istället blivit vald till ordförande för CF:s klubb i Volvo Göteborg. Han efterträder därmed Lars Carlsson, Personvagnar.

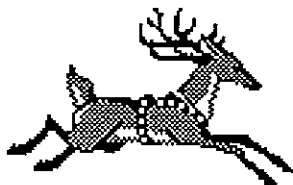
Hoping that
Christmas
is lovely
for you
And the
New Year
is happy
all the way
through!

Helga

God Jul och Gott Nytt År

Med några julkort från Terminalens redaktion och kontaktkommitté säger vi tack för 1 år till alla läsare. Den 14 januari 1988 har vi manusstopp för Terminalen nr 1/88.

Douglas' geografitävling

I vilket land:

- går man alltid vilse?
- åker man aldrig skridskor?
- har man indiansk åskådning?
- är man alltid på dåligt humör?
- tvivlar man på göteborgskornas kompetens?
- gömmer man "hink i buske"?

(Irr-land)
(Tunn-is-igen)
(Ugh-anda)
(Tji-le)
(Kan-ADA?)
(Spann-i-en)

GOD JUL önskar Douglas

Anitas jullikör

Detta behöver du:

- 2 citroner
- 1 paket florsocker
- 75 cl konjak (den billigaste)

Gör så här:

Skala citronerna och ta bort all vita på insidan av citronskalet. Lägg skalen och florsockret i konjak. Skaka flaskan dagligen. Låt stå i 2 - 3 veckor. Sila sedan bort skalen.

GOD JUL
önskar Anita

Pias julvitsar

- Vad är det som har roten upp, toppen ner och bara växer på vintern? Istappen.
- Vilka katter mår bäst i hög värme? Lussekatte.
- Hur många dagar tar det för ett adventsljus att brinna upp? Inga, det brinner ner.
- Vilken fisk kan inte simma? Lutfisken.
- Vilken gubbe har aldrig varit barn? Snögubben.

GOD JUL
önskar Pia

En liten julsaga

Det var en gång tre män, som bodde på en liten, annars obebodd ö i Söderhavet. De var inte bofasta invånare på riktigt - de var skeppsbrutna! Men de hade det riktigt trevligt ändå och försökte göra det bästa av situationen. De livnärde sig genom att fiska och skaka ner kokosnötter från palmerna och flera gånger varje dag badade de i det härligt varma vattnet.

Men så kom det sig en dag att jultomten passerade ön på väg till de snälla barnen i norr. När han såg de tre männen - en norrmann, en finne och en svensk - bestämde han sig för att skänka även dem en julklass.

Alltså landade jultomten med sina renar på den lilla söderhavets ön och sade:

"Ni får önska er en sak var. Jag skall se till att era önskningar går i uppfyllelse".

Ty jultomten, han kan fixa det mesta, som du säkert vet.

Svensken bestämde sig först. Han ville hem till Göteborg. Och VIPS var han tillbaka i Konserthuset vid Götaplatsen.

Finnen ville tillbaka till Helsingfors. Och VIPS satt han vid ett framdukat bord inne på restaurang Kassakka på Sjötullsgatan i Helsingfors.

Norrmannen tänkte länge. Det tar ju ibland lång tid för en norrmann att bestämma sig. Men sedan sade han: "Det är lite långtråkigt här, när man nu är ensam. Jag önskar att mina vänner vore här igen!"

Och VIPS var de tillbaka på den öde ön.

GOD JUL
önskar Ingvar

Ingen bör ensam vara...

Hallå, hallå, det tomten är som skägg och röda kläder bär. Snart står julen för vår dörr, är jag välkommen precis som förr?

Stora som små tar del i stöket doftar härligt ifrån köket, skinka, korv, pepparkaka och karamell glöm ej gröten är du snäll.

Säcken full med klappar här, till någon som du håller kär, allt man tänka kan har packats vackert papper, fina band, som lackats.

Längtar så efter julaftons kväll komma på snötäckta stigar under himlens päll, all väntan, undran, så kan julen för många vara, tänk på att ingen mot sin vilja ensam bör vara.

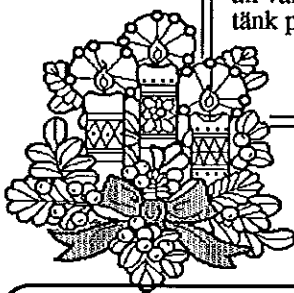

EN GOD JUL TILL ALLA
önskar Væxeln och Inger

"Jorden kan du inte göra om.
Stilla din häftiga själ.
Endast en sak kan du göra:
en annan människa väl."

(av S. Dagerman)

GOD JUL önskar Annika

Mias julnöt

Det bor en eremit vid ett vägskäl i närheten av Mecka som har blivit känd för en liten egenhet. Han är konsekvent så tillvida att han talar sanning och ljuger varannan gång någon frågar om vägen till Mecka. Har han ljugit för en så talar han sanning för nästa och omvänt.

Nu kommer själva nöten:

Hur ska man formulera en och endast en fråga till eremiten för att ur svaret kunna dra en slutsats om det rätta vägvalet?

GOD JUL
önskar Mia

Farmors julglögg

Det här behöver du:

- 2,5 kg socker
- 5 skalade, skivade potatisar
- 50 gram "vanlig" jäst
- 5 l svagdricka (helst ej Pripps som innehåller konserveringsmedel)
- 1/2 kaffekopp med nejlikor
- 1/2 kg russin
- 1 bit hel, färsk ingefära
- 1 liten påse kardemummakärnor

Så här gör du: Värm upp 1/2 l svagdricka till 37 grader och blanda jästen i denna (ännu bättre är att värma all svagdricka). Blanda ihop alla ingredienser i en plastspann. Rör om kraftigt morgon och kväll första veckan. Låt det sedan stå still med "lock" i två veckor. Sila därefter först genom durkslag, sedan genom melittafil-ter. Slutresultatet blir drygt 5 l glögg med en alkoholstyrka på 15-18 procent och med en smak som överträffar systembolagets. Pris för hela satsen är cirka 70 kronor.

GOD JUL
önskar Håkan

Lösningen till Mias julnöt: "Vilken väg visade du den som frågade före mig?" När man får svar på den frågan väljer man den andra vägen.

